

پیش در رام الله

ترجمه
علی حمزیان - مرتضی حیدری آل کثیر

شادی شاعران، شاعران را به گریه و امیدار و گنجشک‌های «الجلیل» گوشه‌گیر می‌شوند و از پرواز باز می‌مانند، در آن هنگام می‌فهمیم که رفتن تو از مرگ سخت‌تر از لحظه دوری سنگین‌تر است.

من سال گذشته را به امسال ترجیح می‌دهم و امسال را به سال آینده و اگر این زمان همچنان زمان باشد، ترجیح می‌دهم که زمان محمد یا سنگ شود. خدایا! داشمندان جایگزینی برای آن پیدا کنند، اما ما صدھا بار با خواب‌هایمان زندگی کردیم و جنگیدیم و یکبار شکست نخوردیم و جقدر «سمیح القاسم» در رثای تو صریح است «محمد درویش»^۱ تو را به گریه می‌آورد و فلسطین را و سمیح قدر آرزو می‌کند که به تو ملحق شود و فریاد می‌کشد که: «ما را خود ببر!» او می‌خواهد غمی برغم‌های این زمانه بیفراید و همانا غزه محمود درویش امارتی است و برای هر گروهی پیامبر و برای هر صحابه‌ای گروهک. آیا محمود درویش رفتن را از سایق برای خود انتخاب کرده و بر آن تصویری کشیده و تصمیم گرفته است؟ آیا به زخم کشته‌های مبتلا شده است؟ شاید و شاید هم فقط مرگ باشد. اما مقدیر چنین بود که آن صورت‌های زیبایی که ما را از خواب بیدار کرد، غروب کنند. یکی پس از دیگری پرواز کنند و جایشان را به اوسفیان و پسرانش بدهند و آن صورت زیبا عنوان کند که فلسطینِ ما با انتفاضه انسانی جدیدی به وقت دیگری مکول شده است.

تو حافظه‌ای، آیی محمود درویش! تو داماد الجلیل و انتفاضه سنگ در رام‌الله‌ای! تو پایداری حصار غزه هستی! تو هیچ وقت حیفا را ترک نکردی! تو پاسر عرفاتی، جورج حبس، ابوعلی مصطفی و توفیق زیاد، تو تمام صورت‌های دوست داشتنی مان هستی که در یک صورت جمع شده‌اند. تو بیروت شعراء و جانبازانی و یا بخت عربی در لحظه آزادی!

این نوشته، زیر عکسی تاریخی نوشته شده بود که در آن، محمود درویش بین جند شخصیت سیاسی، از جمله یاسر عرفات ایستاده.

تو آنجانی! بالای تیهای در رام‌الله، راز زود رفتت را به ما خبر می‌دهی. به گریه‌های اوری، تونیستی مگر صورتی که تمام صورت‌های دوست‌داشتی در آن جمع است. مثل این که با رفتن تو همه آن صورت‌ها رفتند.

بر روی این سرزمین فضیله عشقی است که جا دارد ما دواره با آن متولد شویم. این سرزمین، یعنی فلسطین، که تو آن را آراستی و موهایش را شانه کردی و پاهایش را شستی، حالا جسد پاک تو را به آغوش می‌کشد. فلسطین تو فلسطین ماست و مادر تو مادر ما. هنگامی که صورت زیبای دیگری غروب کند، هنگامی که یک فدایی به خواب می‌رود و همه اعلام می‌کنند به بانو و مادر آغازها و بیان‌های خاطر دوری غمگین است، به خاطر دوری از هموطنانش این سرزمین غمگین می‌شود و هنگامی که